

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. VIII. Lacuna in commentario Simplicii ad lib. 4. [...] suppletur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

MISCELL. OBSERV. CAP. VIII. 101

pariter administravit, non eadem quidem sentiens, attamen auctoritate hæud multo inferior. Alioqui verisimile non est, Archidamum regem Laedæmoniorum, Athenis cum *Pericle* unquam luctatum fuisse; aut hunc Lacedæne cum Archidamo. Non dubium igitur quin ibi corruptus sit textus *Eunarii*. Desunt enim quædam: nempe nomen proprium *Θουκυδίδης*; & præpositio ὑπὸ. Sic autem restituto hunc locum: Ὡσπερ οὖν οἱ παλαιοὶ φασίν, *Θουκυδίδη ὑπ' Ἀρχιδάμου*, &c. Sed & male eodem loco scriptum est in indicativo, καὶ καταβάλλω, pro conjunctivo, καταβάλλω. neque enim unquam particula, ἂν cum indicativo jungitur: male etiam in eodem contextu, ἐκεῖνα, pro ἐκεῖν.

CAPUT VIII.

Lacuna in commentario Simplicii ad lib. 4. φυσικῆς ἀκροάσεως suppletur.

DOctus ille interpres in bene longa & eruditissima digressione ad 4. φυσικ. ἀκροάσεως, diversas veterum philosophorum de loci natura opiniones referens, sic has distribuit ac iusta divisione comprehendit: Ἰσέον ἔν' ὅτι ἄπερὶ λόπου τι γραψάντων, οἱ μὲν σῶμα τὸν τόπον, οἱ δὲ ἀσώμαλον ὑπέθεντο. σῶμα μὲν ὡς Πρόκλ. ὁ ἐκ τῆς Λυκίας φιλόσοφος. τῶν δὲ ἀσώμαλον λεγόντων, οἱ μὲν πάντη ἀδιάστατον, οἱ δὲ διασάλλον λέγουσι· καὶ τῶν πάντη ἀδιάστατον, οἱ μὲν ὑποκείμενον τοῖς σώμασιν, ὡς ὁ Πλάτων, τὴν ὕλην λόπον λέγων· οἱ δὲ τελεσιουργὸν τῶν σωμάτων, ὡς ὁ ἡμέτερος Δαμάσκιος. τῶν δὲ διασάλλον λεγόντων, οἱ μὲν ἐπὶ δύο διεσῶτα, ὡς ὁ Ἀριστέλης τε καὶ ὁ περὶ παλ. ἀπας. καὶ τούτων οἱ μὲν πάντη ἀδιάφορον, καὶ πολὲ

ἢ ἀνευ σώματος ἔμεινον, ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον ἢ Ἐπίκουρον· οἱ
 δὲ διάστημα ἢ αἰεὶ σῶμα ἔχον, καὶ ἐπιλήθειον πρὸς ἕκαστον. ὡς οἱ
 κλεινοὶ Ἰῶν Πλατωνικῶν καὶ ὁ Λαμφακηνὸς Στρατῶν. Sane lu-
 culenta divisio, sed ut dixi, mutila & debilis, ut jam de-
 monstrabo: sed eorum gratia, qui Græca non intelligunt,
 hæc eadem Latinis verbis exprimam: Scire igitur convenit,
 eorum qui de loco scripserunt, varias ferri opiniones. Quidam lo-
 cum corpus, alii incorporeum posuerunt: corpus quidem ut Pro-
 clus & Lycia philosophus: qui autem incorporeum dixerunt, par-
 tim dimensionibus carere ajunt: partim esse extensum. Rursus
 eorum qui dimensione omni spoliant, alii corporibus subjectum
 volunt, ut Plato qui materiam locum dicit: alii perficere cor-
 pora, ut noster Damascius. Qui autem extensum dicunt, hi aut
 bifariam tantummodo extensum ponunt, ut Aristoteles & omnes
 Peripatetici. Et horum nonnulli omni ex parte indifferentem do-
 cent, & quandoque corpore omni vacantem: ut Democritus &
 Epicurus: alii esse quidem intervallum, sed corpus semper habens,
 & ad unumquodque corporum suscipiendum aptum: quæ illu-
 strium quorundam Platoniorum, & Stratonis Lampfaceni sen-
 tentia est. Nunc hanc divisionem mutilam esse ostendo in
 eo membro, quod est ordine quintum. estque opinio eo-
 rum, qui incorporeum simul & extensum locum dicunt.
 Quippe hoc subdividi manifestum est; cum enim eorum,
 qui locum incorporeum & extensum dicunt, nonnulli bi-
 fariam tantum extensum velint, puta Aristoteles & Peripa-
 tetici; quod est prius membrum subdivisionis, profecto
 alterum huic respondens subjungi debuit, nempe eorum
 opinio qui trifariam extensum dicunt. quæ subdivisa rur-
 sus, in duas opiniones abit: unam eorum, qui indifferen-
 tem, hoc est, undiquaque uniformem locum, & modo
 vacuum corpore, modo repletum volunt, statuunt: ut De-
 mocritus & Epicurus: alteram eorum qui semper corpore
 aliquo repletum contendunt. Quare post hæc verba, καὶ
 περὶ τοῦ ἔμεινον, quibus prius subdivisionis membrum fi-
 nitur,

nitur, citra ullam dubitationem, retrahenda verba, quæ hinc fugerunt: hæc scilicet: οἱ δὲ ἐπὶ τῆλα, vel τρι-
χῆ, supple, διεσῶτα.

Ceterum quod *Proclus* locum in numero habet corpo-
rum, commune illi est cum aliis nonnullis, novam cor-
poris indolem fingentibus, quod naturam sibi habeat suam
specificam & dimensiones; sed sine materia; ceu formam
per se subsistentem, sed corporatam, nempe extensam, fi-
guratam: a quo figmento, non multum abest *Averrois*
de opinio de corpore cœlesti in libro *Substantia orbis*. De
quo est faceta vox *Casaris Scaligeri*, idem esse, ac si quis pa-
nem esse dicat sine farina. Hoc autem dicit in *commentariis*
libri primi *de plantis*, notatque ibidem non absimilem *Jam-
blichii* sententiam: in cœlo materiam, aut nullam, aut si
ex hac nostrati constat, adeo immutatam, ut effecta sit for-
ma. Hoc est, ut verbis inde natis signat *Scaliger*: for-
mascere materiam ibi: apud nos formam materiafcere. Ad
hunc modum *Proclus* locum esse corpus vaticinabatur, sed
longe diversum a locatis, extensum quidem, velut alia,
sed capax aliorum, non impenetrabile: sed per omnia ex-
pansum, omnia certa lege atque ordine continens.

Notanda & hæc divisio: οἱ μὲν πάντα ἀδιάφορον, ἢ
πότε ἀνευ σώματος μένον: οἱ δὲ διάστημα αἰεὶ σῶμα ἔχον, ἐπι-
τήδειον πρὸς ἕνατον. Quid est locum esse ἀδιάφορον undi-
que? Est esse penitus omni ex parte uniforme & ejusdem
rationis spatium, totum sui simile, omnis varietatis & diffe-
rentiæ expers. Quæ communis fuit, ut ibidem dicitur,
Democriti & *Epicuri* de loci natura hæresis. Sed *Democritus*
in eadem opinione tuenda, multo fuit *Epicuro* prudentior:
quam enim posuit hypothesein huic nihil postea superædifi-
cat repugnans, quodque ipsam destruat: ut *Epicurus* qui
incredibili stupore, in spatio vacuo & ubique eodem, ato-
mos deorsum & in unam duntaxat partem, motu gra-
vium deferri pertendit. *Democritus* autem temere & casu in

omnem partem moveri voluit. Futile quidem conamen-
tum, sed tamen hypothefi congruens. Nam si vacuum il-
lud spatium, in quo omnia corpora sunt & moventur,
πάντη ἀδιάφορον, omni ex parte est uniforme, qui fieri
potest, ut atomi omnes deorsum tantum suapte natura fe-
rantur: cur enim potius deorsum, quam sursum, quam
dextrorsum, quam sinistrorsum? Immo vero quis sanus
in spatio immenso & uniformi has differentias admittat?
Quanto probabilius alii, quorum ibidem fit mentio, qui
spatium itidem quoddam amplissimum pro loco assignan-
tes semper corporibus plenum censent, ei autem occul-
tas inesse *ἑπιτηδεϊότητας*, hoc est, proprietates quasdam,
& habitudines ad unumquodque corporum naturalium re-
cipiendum & continendum dixerunt. Probabilius, in-
quam, id, si quis hanc opinionem Epicureorum stolidæ
hypothefi comparet. An verum, dubito: mihi videor
prospicere animo aliquid de natura loci nondum cuiquam
fatis explicatum. Sed hæc disputatio aliud tempus po-
stulat.

CAPUT IX.

Menendum sublatum ex eadem Simplicii digressionem.

*Τόπος, hoc est, locus, idem interdum valet quod
περιοχή. quid sit περιοχή in divinis?*

Simplicius in eadem parabasi quandam lo-
ci acceptionem *μυσικώλεγον*, & metaphysicam
indicans, pro complexu scilicet, & compre-
hensione intelligibili multarum proprietatum
in iis, quæ naturam transcendunt, hunc *Orphei* versum pro-
fert:

Τοῖον